

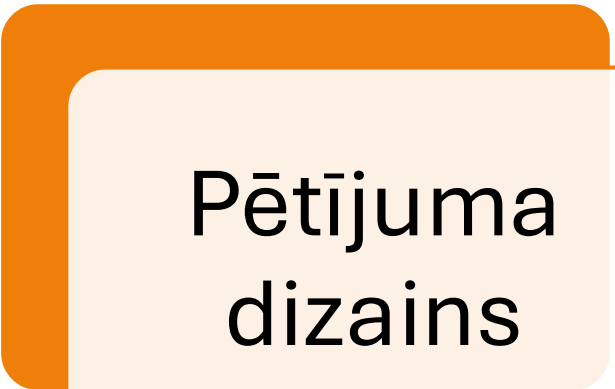
Pareiza šķirošana: Fona informācijas pētījums

Andris Saulītis, Dr. sc. soc.

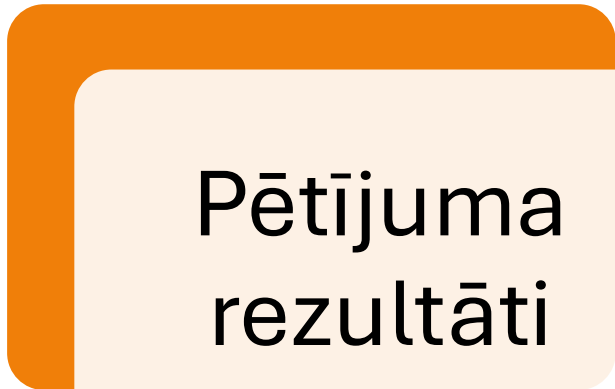
28.04.2026

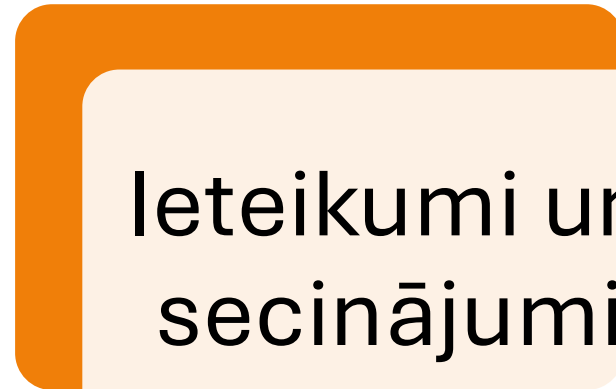
Saturs

Pētījuma
dizains

Pētījuma
rezultāti

Ieteikumi un
secinājumi

Pētījuma dizains

Kontrolētas nejaušības pētījums

- Pēc nejaušības pētījumā iesaistītie (ne)saņem intervenci
- Intervence vērsta pret individu (e-pasts; lietotne; plakāts kāpņu telpā)
- Klāsterētā grupēšana: mērījums konteineru laukuma līmenī, ne indivīda

Intervence 11. decembrī

Datu salīdzinājums pirms intervences un pēc 3 mēnešiem

Interesējošais lielums: atteikto konteineru īpatsvars

Intervention

Vēstījums	Temata līnija	Notifikācijas apraksts lietotnē	Teksts (īsumā)
1. Kontrolgrupa: Nesaņem nekādu ziņu	-	-	-
2.Spēle par šķirošanu	Vai esi šķirošanas izcilnieks?	Pārbaudi savas zināšanas par atkritumu šķirošanu!	Noskaidro šajā testā, vai zini, ko drīkst un ko nedrīkst mest atkritumu šķirošanas konteinerā - aizpildi testu un uzzini, vai esi šķirošanas izcilnieks vai vari vēl labāk: [saite]
3. Spēle par šķirošanu + Informācija par zaudējumiem atteikuma pieņemt šķirotu atkritumu konteineru gadījumā	Vai esi taupīgs šķirošanas izcilnieks?	Vai esi taupīgs šķirošanas izcilnieks?	Ja šķirotu atkritumu konteinerā ir vismaz 20% nešķirotu atkritumu, tas palielina tavu rēķinu par atkritumu izvešanu, jo tos izvedīs kā sadzīves atkritumus par pilnu maksu, ne kā šķirotos atkritumus! Aizpildi testu un uzzini, vai esi taupīgs šķirošanas izcilnieks vai vari vēl labāk: [saite]
4. Informatīva brošūra + Informācija par zaudējumiem atteikuma pieņemt šķirotu atkritumu konteineru gadījumā	Vai zini, kā taupīgi un pareizi šķirot?	Uzlabo savas zināšanas par atkritumu šķirošanu, lai apsaimniekošanas rēķins nepieaugtu!	Ja šķirotu atkritumu konteinerā ir vismaz 20% nešķirotu atkritumu, tas palielina tavu rēķinu par atkritumu izvešanu, jo tos izvedīs kā sadzīves atkritumus par pilnu maksu, ne kā šķirotos atkritumus! Tāpēc nepiemirsti, ko drīkst un ko nedrīkst mest atkritumu šķirošanas konteinerā – skati to šeit:
5. Informatīva brošūra	Vai zini, kā pareizi šķirot?	Uzlabo savas zināšanas par atkritumu šķirošanu!	Nepiemirsti, ko drīkst un ko nedrīkst mest atkritumu šķirošanas konteinerā – skati to šeit:

----- Forwarded message -----

No: **Rīgas namu pārvaldnieks** <noreply@e-parvaldnieks.lv>

Date: ceturtd., 2025. g. 11. dec., plkst. 10:07

Subject: Vai zini, kā taupīgi un pareizi šķirot?

To: <jnita.kabanova@gmail.com>

Uzlabo savas zināšanas par atkritumu šķirošanu, lai apsaimniekošanas
rēķins nepieaugtu!

Ja šķirotu atkritumu konteinerā ir vismaz 20% nešķirotu atkritumu, tas
palielina Tavu rēķinu par atkritumu izvešanu, jo tos izvedīs kā sadzīves
atkritumus par pilnu maksu, ne kā šķirotos atkritumus! Tāpēc
nepiemirsti, ko drīkst un ko nedrīkst mest atkritumu šķirošanas
konteinerā – skati to šeit: [https://rnparvaldnieks.lv/wp-
content/uploads/2025/12/skirosanas_padomi.pdf](https://rnparvaldnieks.lv/wp-content/uploads/2025/12/skirosanas_padomi.pdf)

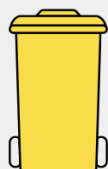
Pamācību izstrādāja "Getliņi EKO Vides izglītības centrs"

Tavs SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"

[Kontakti](#) | [E-pārvaldnieks](#)

[Informācija par personu datu apstrādi](#)

Ja šķirotu atkritumu konteinerā ir vismaz 20% nešķirotu atkritumu, tas palielina tavu rēķinu par atkritumu izvešanu, jo tos izvedīs kā sadzīves atkritumus par pilnu maksu, ne kā šķirotos atkritumus!

**Papīra,
plastmasas
un metāla
iepakojums**

DRĪKST MEST – tīru, sausu, saplacinātu iepakojumu.

NEDRĪKST MEST

Matu un citu
krāsu tūbiņas

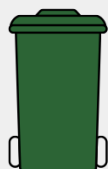
Taukains, netīrs vai
slapjš iepakojums

Rotaļlietas un citas
plastmasas sadzīves
preces

Vienreizlietojamie
plastmasas trauki
un galda piederumi

**Stikla
iepakojums**

DRĪKST MEST - Tīras burkas un pudeles

NEDRĪKST MEST

Stikla sadzīves
priekšmeti

Automašīnu stikli

Kristāla trauki
un izstrādājumi

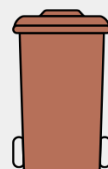
Keramikas trauki
un pudeles

Spuldzes

Plakani stikli - logi,
spoguļi, foto rāmji

**Bioloģiski
noārdāmi
atkritumi**

DRĪKST MEST – Biodegradējamus un papīra maisījumus

NEDRĪKST MEST

Plastmasas maisiņi
un iepakojumi, BIO
plēves un puķupodi

Lauksaimniecības
atliekumi, siens,
salmi, kūtsmēsli

Papīra un plastmasas
trauki, olu iepakojumi

Mājdzīvnieku
pakaiši un
izkārnījumi

Pelni, grila ogles
un izsmēķi

Akmeņi, augsne,
nepārstrādājami
dārza materiāli

Resni zari, celmi
(diametrs virs 2cm,
garums virs 50cm)

Parastās un BIO
autiņbiksītes,
paklājiņi un paketes

Zupas, mērces,
eļļas, marinādes,
kompoti

getliņi eko

RĪGAS NAMU PĀRVALDNIĒKS

cleanr

TESTS: Tu esi atkritumu šķirošanas meistars, censonis vai iesācējs?

Dalīties:

28. oktobris, 2025, 14:54 | [Ikdienai](#)
Rūpīgi apskati attēlus, atbilde uz jautājumiem un noskaidro, cik daudz zini par atkritumu šķirošanu!

TESTS: Kurā konteinerā drīkst mest šos atkritumus?

1. Kuru no šīm lietām nedrīkst mest vieglā iepakojuma konteinerā?

Foto: Attēls no "Canva" bibliotēkas

Auto logu mazgāšanas šķidrums kannas

Kartona kasti, kas lielāka par 1m3

Paklāju

Kartona dzēriena paku

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Pieraksties LSM.lv jaunumiem!

Populārākie >

1. Patiesas emocijas un pāri visam – mīlestība. Dziedātāja Emīlija kļuvusi par šova «Pārdziedi mani!» otrās sezonas uzvarētāju >

2. Ja tādā garā turpināsim, kaimiņiem netuvosimies. Saruna ar ekonomistu Gundaru Bērziņu >

3. Tāds skaistums jādzird visai pasaulei – vācu duets rada savu versiju latviešu kora dziesmām

4. Tramps atdzīvinājis Monro doktrīnu: Kādēļ ASV atgriezušās pie 200 gadus seniem ārpolitikas principiem? >

5. Raidījums: Ar Krievijas specdienestiem saistītu dokumentu noplūde atklāj ziņotāju tīklu Latvijā

6. Ķīnas un Krievijas radītais apdraudējums liek pastiprināt bruņošanos arī Āzijas un Okeānijas valstīm

<https://www.lsm.lv/raksts/dzive-stils/ikdienai/28.10.2025-tests-tu-esi-atkritumu-skirosanas-meistars-censonis-vai-iesacejs.a620146/>

Pētījumā iesaistītie nami

- Rīgas Namu pārvaldnieka apsaimniekotās mājas centrā un pārdaugavā
- 136 laukumiem piesaistītās adreses nesaņem neko
- 139 saņem tikai e-pastu
- 138 saņem e-pastu & plakātu

Adrešu skaits	1	2	3	4	Kopā
Netiek sūtīts	103	15	12	6	136
Tikai e-pasts	102	18	11	8	139
+ Plakāts	103	15	14	6	138
Kopā	308	48	37	20	413

Rezultāti

Testa popularitāte & zināšanu līmenis

Testu pēc 10.12.2025. aizpildīja 307 reizes

Vidējais pareizo atbilžu skaits: 7 (SN: 1.79)

Pavisam aizpildīts tests ir 729 reizes

TESTS: Tu esi atkritumu šķirošanas meistars, censonis vai iesācējs?

Oct 28, 2025

in Dzīvei Un Prātam, Www.Lsm.Lv

Live

Today so far

Yesterday

Calendar

All Time

Concurrents
3

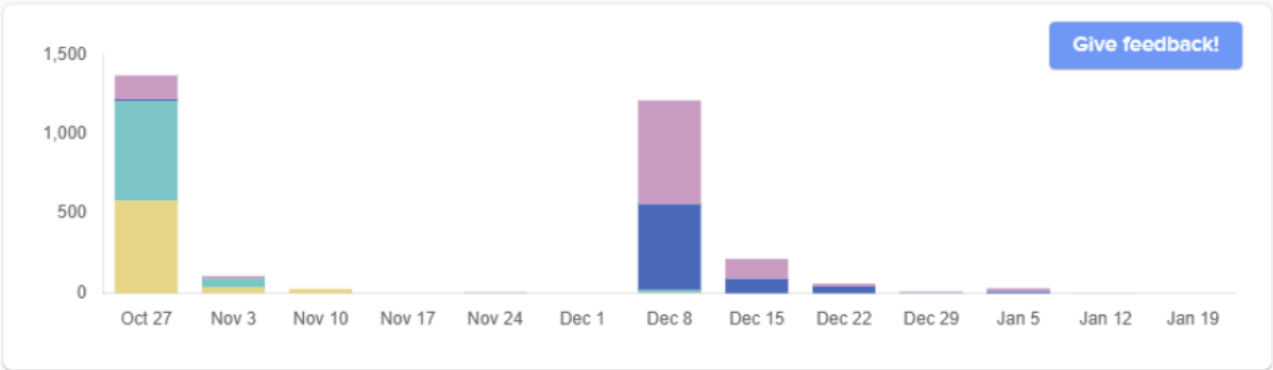
Engaged Minutes
3,043

Pageviews
1,563

Quality Views
70%

Uniques
850

1:57 Average Engaged Time

Traffic Source

Social

Links

Search

Internal

Direct

33%

23%

23%

21%

0%

Visitor Frequency

Returning

Loyal

Unclassified

New

31%

26%

26%

12%

REFERRERS

Google Discover

email.inbox.lv

e-parvaldnieks.lv

Gmail

Google Search

632

455

223

135

60

Subscribers

Unspecified

Guest

Registered

Subscribed

100%

0%

0%

0%

Visbiežāk pieļautās kļūdas

53% atbildēja pareizi

TESTS: Kurā konteinerā drīkst mest šos atkritumus?

4. Kuru no šiem iepakojuma materiāliem nedrīkst mest iepakojuma konteinerā?

Foto: Attēls no "Canva" bibliotēkas

Plastmasas maisiņu

Vienreizlietojamo kafijas krūzi

Pārtikas plēvi

Konfekšu paku

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

56% atbildēja pareizi

TESTS: Kurā konteinerā drīkst mest šos atkritumus?

7. Kuru no šiem iepakojumiem var mest iepakojumu konteinerā?

Foto: Attēls no "Canva" bibliotēkas

Matu krāsas tūbiņu

Zobu pastu

Medicīnas krēma tūbiņu

Līmes tūbiņu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Visretāk pieļautās kļūdas

86% atbildēja pareizi

TESTS: Kurā konteinerā drīkst mest šos atkritumus?

8. Kurš no šiem atkritumiem jāmet sadzīves atkritumu konteinerā?

Foto: Attēls no "Canva" bibliotēkas

- ☐ Cigarešu izsmēķi
- ☐ Grāmatas
- ☐ Metāla bundžas
- ☐ Koku lapas

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

89% atbildēja pareizi

TESTS: Kurā konteinerā drīkst mest šos atkritumus?

9. Kurā konteinerā jāmet izlietotas elektroniskās cigaretes?

Foto: Attēls no "Canva" bibliotēkas

- ☐ Sadzīves
- ☐ Iepakojuma
- ☐ Īpaši tam paredzētos konteineros
- ☐ Stikla

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

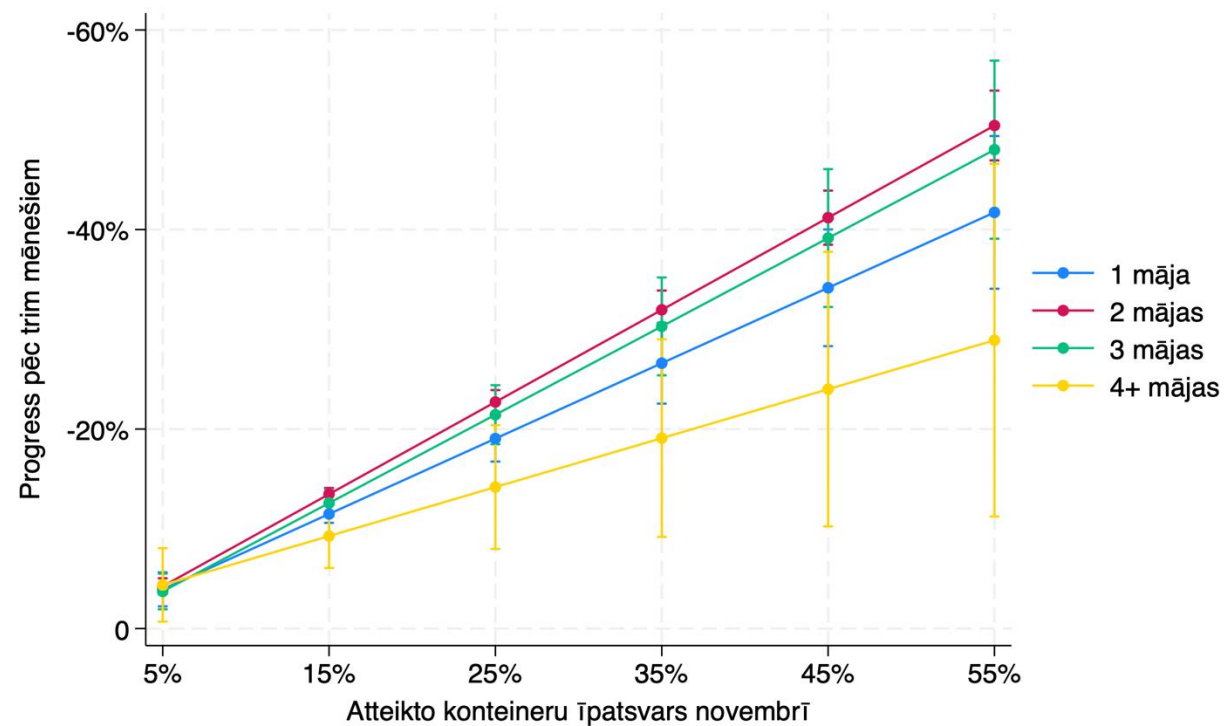
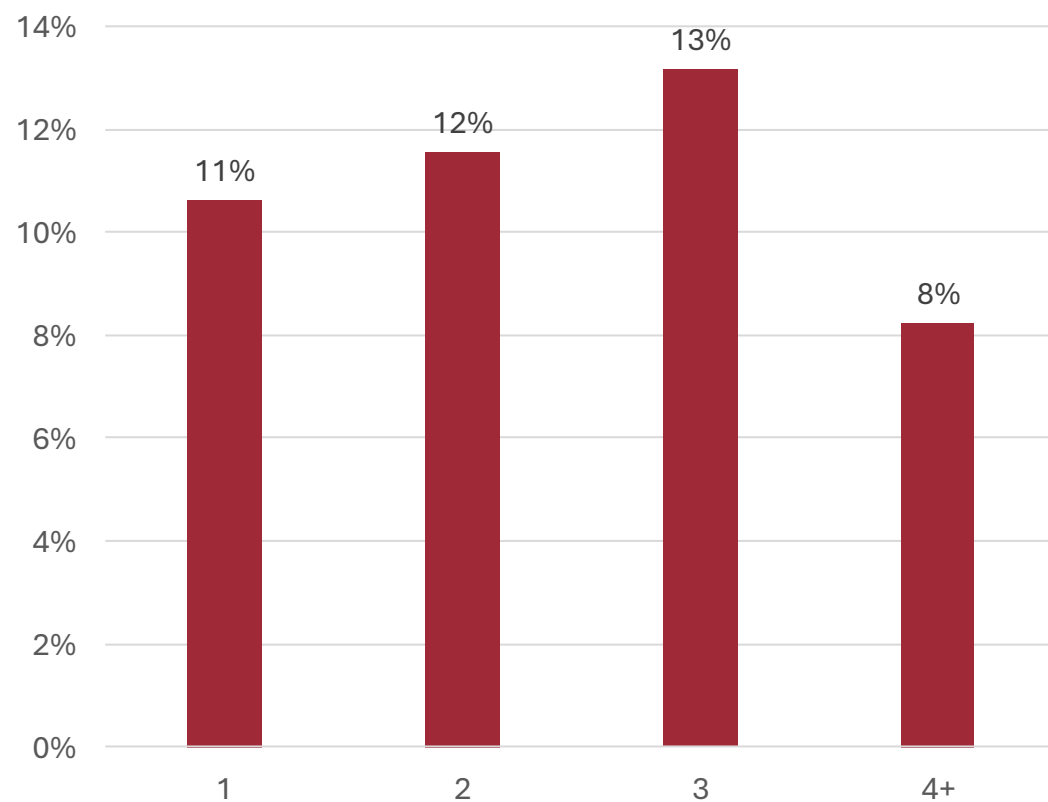
Intervences rezultāti

- 3 mēnešu laikā visām mājām ir ievērojami samazinājies atteikto konteineru īpatsvars salīdzinājumā ar periodu pirms intervences
- Pateicoties kontrolētās nejaušības metodei, varam nošķirt korelāciju no cēloņsakarības
- Spēles versija dod nelielu papildus efektu, tāpat arī brošūra
- Atšķirības gan ir ļoti nelielas

Saturs	Pirms	Pēc	Izmaiņas	Pret kontrolgrupu
Visi	13.8%	3%	-10.8%	-
Kontrolgrupa	13.9%	3.3%	-10.6%	-
Spēle	13.8%	2.7%	-11.1%	+0.5%
Brošūra	13.9%	3%	-10.9%	+0.3%

Dažas korelācijas

Progress atkarībā no māju skaita

Secinājumi un rekomendācijas

- Spēles elementiem ir potenciāls uzlabot šķirošanu
 - Bet rezultāti nav statistiski nozīmīgi, lai to apgalvotu drošticami
- Vienlaicīgi, uz spēli aizgājuši (nospieduši uz saiti) relatīvi neliels saņēmēju skaits
 - No tiem, kas aizgāja uz testu, aptuveni katrs ceturtais (25%) testu aizpildīja
- Viena procentpunkta atšķirība nav būtiska - tiklab, tas var būt statistiskais troksnis
- Testa rezultāti norāda uz robiem iedzīvotāju zināšanās, ko var izmantot turpmākajās izglītošanas aktivitātēs